

Yüksek Seçim Kurulu Başkanlığından:

Karar No: 669

- K A R A R -

Başkanlık Makamınca Kurulumuza sunulan 21/04/2018 tarihli yazıda aynen; "2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının Geçici 21. maddesinin (A) fıkrasında; "Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi 3/11/2019 tarihinde birlikte yapılır. Seçimin yapılacağı tarihe kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeleri ve Cumhurbaşkanının görevi devam eder. Meclisin seçim kararı alması halinde, 27'nci Yasama Dönemi milletvekili genel seçimi ve Cumhurbaşkanlığı seçimi birlikte yapılır." hükmü yer almaktadır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi genel seçimlerinin yenilenmesine ve seçimin 24 Haziran 2018 Pazar günü yapılmasına. Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun 20.04.2018 tarihli 89. Birleşiminde karar verilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisinin seçimlerin yenilenmesine ilişkin 20/04/2018 tarihli, 1183 sayılı kararı Resmî Gazete'nin 20/04/2018 tarihli, 30397 Mükerrer sayılı nüshasında yayımlanmıştır.

6271 sayılı Cumhurbaşkanı Seçimi Kanununun 13. maddesi ile 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkındaki Kanun'un 52, 53, 54 ve 55. maddelerinde yer alan radyo ve televizyonda propaganda usullerinin tespiti amacıyla, Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyonda yapacakları propaganda konuşmalarının ve görüntülü propagandaların gün ve yayın saatlerine ilişkin usul ve esasların belirlenmesi için hazırlanan karar taslağı Kurulumuza sunmuş olmakla, konu incelenerek;

GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

24 Haziran 2018 Pazar günü birlikte yapılacak olan Cumhurbaşkanı seçimi ve 27. Dönem Milletvekili Genel Seçimi ile ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanamadığı takdirde ikinci oylaması 8 Temmuz 2018 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı Seçiminde, 6271 sayılı Kanun'da seçime katılacak Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyonda propaganda yapmalarına ilişkin açık bir düzenleme bulunmamakta ise de; anılan Kanun'un 13. maddesinde propaganda ve yapılacağı döneme yer verilmesi ve maddenin 3. ve 4. fıkralarında 298 sayılı Kanun hükümlerinin kıyasen uygulanacağı göz önüne alındığında, seçime katılacak Cumhurbaşkanı adayları radyo ve televizyonda propaganda yapabileceklerdir.

298 sayılı Kanun'un 52. maddesi hükmü esas alınarak;

Cumhurbaşkanı seçiminde radyo ve televizyonda propaganda yapacak Cumhurbaşkanı adaylarına;

İlk gün 10, son gün 10 dakikayı geçmemek üzere; kendilerini tanıtan, programlarını ve yapacakları işleri anlatan iki defa konuşma hakkı verilir.

Cumhurbaşkanı adayları, propaganda sürelerinin yarısını aşmamak üzere propagandalarını görüntülü olarak da verebilirler. Görüntülü propagandalar TRT dışında hazırlanır. Görüntülü propagandalarda Cumhurbaşkanı adayları yaptıkları ve yapacakları icraatı anlatırlar. Bu propagandalarda suç teşkil edecek görüntülere yer verilemez. Cumhurbaşkanı adaylarının bu propagandaları bir defada iki dakikadan az olamayacağı gibi bir günde toplam süresi on dakikayı geçemez. Cumhurbaşkanı adayları propaganda haklarını TRT'nin birden fazla kanalına dağıtabilirler. Yüksek Seçim Kurulu, TRT imkânlarına göre bu görüntülerin hangi süre içinde TRT'ye teslim edileceğini ve TRT'deki gösterilme zamanlarını tanzim eder. Bu görüntülerde suç teşkil eden bir husus bulunduğu takdirde Yüksek Seçim Kurulu bunların yayımına izin vermez.

Cumhurbaşkanı adayları radyo ve televizyon konuşmalarında seçim beyannamelerini izah ederler.

Radyo ve televizyon konuşmaları Türkiye'deki bütün radyo ve televizyon postaları ile aynı zamanda yayınlanır.

Radyo ve televizyonda, yayınlanacak propaganda konuşmalarının hangi gün hangi saatte yapılacağı, Türkiye Radyo ve Televizyonları tarafından haber yayınları sırasında, önceden duyurulur.

Radyo ve televizyonda yapılacak propaganda yayınlarının, tam bir tarafsızlık ve eşitlik içinde yapılması, Yüksek Seçim Kurulu ile Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu tarafından sağlanır.

Televizyonda seçime katılan Cumhurbaşkanı adayları yukarıdaki fıkralar gereğince yayınlanacak propaganda konuşmalarında Türk Bayrağı ile konuşmayı yapan kişi dışında hiçbir görüntüye yer verilmez. Konuşmacılar, ceket giyme ve kravat takmak zorundadırlar.

Özel radyo ve televizyonlarda cumhurbaşkanı adaylarının propaganda konuşmaları TRT'de uygulanan usul ve esaslara göre yapılır. Bu yayınlardan ulusal nitelikte olanlar Yüksek Seçim Kurulunca, yerel nitelikte olanlar ise İl Seçim Kurullarınca tanzim ve denetlenir. Bu hüküm dışında propogandaya ilişkin yayın yapılamaz. Bu hükme aykırı davranışlar hakkında 298 sayılı Kanun'un 151/2. maddesi hükmü uygulanır.

Radyo ve televizyonda propoganda konuşmalarına:

17 Haziran 2018 Pazar günü başlanacak ve 23 Haziran 2018 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar,

ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlamadığı takdirde ikinci oylaması 8 Temmuz 2018 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı Seçiminde de, 4 Temmuz 2018 Çarşamba günü başlanacak ve 7 Temmuz 2018 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar,

ad çekmeyle belirlenecek gün ve saatlerde yapılmak koşuluyla devam edilecektir.

24 Haziran 2018 Pazar günü, ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlamadığı takdirde ikinci oylaması 8 Temmuz 2018 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı seçimine katılacak adayların Doğu PERİNÇEK, Meral AKŞENER, Muharrem İNCE, Recep Tayyip ERDOĞAN, Selahattin DEMİRTAŞ ve Temel KARAMOLLAOĞLU olduğu belirlenip, ilan edilmiştir.

Bu duruma göre Cumhurbaşkanı adaylarının 10'ar dakikalık iki konuşma hakkı bulunmaktadır.

298 sayılı Kanun'un 52. maddesinde, Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyonda yapacakları propoganda "görüntülü" ve "görüntüsüz" olmak üzere ikiye ayrılmış, görüntüsüz propoganda "konuşma", görüntülü propoganda ise Cumhurbaşkanı adaylarının yaptıkları ve yapacakları icraatı görüntüye yer vermek suretiyle anlatmaları olarak tanımlanmıştır. İçerik yönünden farklı olmaları nedeniyle bu iki propoganda türü ayrı ilkelere bağlanmıştır. Bu Kanun'un 52. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi hükmü, aynı maddenin 3 ve devamı fıkraları ile 55. maddesi birlikte değerlendirildiğinde; Cumhurbaşkanı adaylarının ilk veya son gün propogandalarını görüntülü olarak yapabileceklerdir.

Yine; 298 sayılı Kanun'un 52. maddesinde görüntülerde suç teşkil eden bir husus bulunduğu takdirde Yüksek Seçim Kurulunca bunların yayınına izin verilmeyeceği hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanun'un 55. maddesinde ise, radyo ve televizyon ile yapılacak konuşmalar, Yüksek Seçim Kurulunun görevlendireceği bir kurul üyesi huzurunda, Cumhurbaşkanı adayının isteğine uygun olarak yayından önce ses ve görüntü alma cihazı ile tespit edileceği,

Konuşmanın kim tarafından yapıldığına dair görevli kurul üyesiyle radyo ve televizyon idaresinde görevli en az iki personel tarafından tutanak düzenleneceği, konuşmaları tespit eden bant ve sair tespit araçlarının Yüksek Seçim Kurulu tarafından saklanacağı,

Konuşma veya görüntüler dava konusu yapıldığı ve istenildiği takdirde kayıtların merciine verileceği.

Suç teşkil eden konuşmaları yapanlar hakkında kanunen belli olan cezaların bir mislinden iki misline kadar artırılarak hükmolunacağı

öngörülmüştür.

298 sayılı Kanun'un 54. maddesine göre radyo ve televizyonda propaganda için başvuran Cumhurbaşkanı adaylarının yayın zaman ve sıraları, adayların birer temsilcisi ile TRT temsilcilerinin önünde Yüksek Seçim Kurulunca ad çekme suretiyle saptanacaktır.

Seçim Takvimine göre, seçime katılan Cumhurbaşkanı adaylarından radyo ve televizyonda propaganda yapmak isteyenlerin bu hususu en geç 6 Haziran 2018 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar Yüksek Seçim Kuruluna bildirmeleri ve ad çekme işleminin de 7 Haziran 2018 Perşembe günü saat 15.00'da.

Cumhurbaşkanı seçiminin ikinci tura kalması durumunda seçime katılan Cumhurbaşkanı adaylarından radyo ve televizyonda propaganda yapmak isteyenlerin bu hususu en geç 1 Temmuz 2018 Pazar günü saat 17.00'a kadar Yüksek Seçim Kuruluna bildirmeleri ve ad çekme işleminin 2 Temmuz 2018 Pazartesi günü saat 15.00'da

yapılmasına karar verilmesi gerekmiştir.

S O N U Ç:

Açıklanan nedenlerle:

1- 24 Haziran 2018 Pazar günü yapılacak Cumhurbaşkanı seçiminde adayların radyo ve televizyonda yapacakları konuşma ve görüntülü propagandaların 17 Haziran 2018 Pazar günü ile 23 Haziran 2018 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar,

ilk oylamada geçerli oyların salt çoğunluğu sağlanmadığı takdirde ikinci oylaması 8 Temmuz 2018 Pazar günü yapılacak olan Cumhurbaşkanı Seçiminde de, adayların radyo ve televizyonda yapacakları konuşma ve görüntülü propagandaların 4 Temmuz 2018 Çarşamba günü ile 7 Temmuz 2018 Cumartesi günü saat 18.00'e kadar,

yapılmasına,

2- Radyo ve televizyonda konuşma hakkını kullanabilecek Cumhurbaşkanı adaylarının Doğu PERİNÇEK, Meral AKŞENER, Muharrem İNCE, Recep Tayyip ERDOĞAN, Selahattin DEMİRTAŞ ve Temel KARAMOLLAOĞLU olduğuna.

3- Cumhurbaşkanı adaylarının radyo ve televizyonda konuşma ya da görüntülü propaganda yapma isteklerini en geç 6 Haziran 2018 Çarşamba günü saat 17.00'ye kadar,

Cumhurbaşkanı seçiminin ikinci tura kalması durumunda seçime katılan Cumhurbaşkanı adaylarından radyo ve televizyonda propaganda yapmak isteyenlerin bu hususu en geç 1 Temmuz 2018 Pazar günü saat 17.00'a kadar,

Yüksek Seçim Kuruluna bildirmelerine,

4- Radyo ve televizyonda konuşma yapmak için başvuran Cumhurbaşkanı adaylarının yayın zaman ve sıralarının 7 Haziran 2018 Perşembe günü saat 15.00'da,

Cumhurbaşkanı seçiminin ikinci tura kalması durumunda radyo ve televizyonda konuşma yapmak için başvuran Cumhurbaşkanı adaylarının yayın zaman ve sıralarının 2 Temmuz 2018 Pazartesi günü saat 15.00'da.

Yüksek Seçim Kurulunda ad çekme ile belirlenmesine.

5- Propaganda konuşma ve görüntülerinde suç teşkil eden bir husus bulunduğu takdirde Yüksek Seçim Kurulunca bunların yayımına izin verilmeyeceğine, 55. madde uyarınca Kurulca görevlendirilecek üyeler ve TRT'de görevli personel tarafından radyo ve televizyon konuşmalarının tespit edilmesine ve Yüksek Seçim Kurulu adına bu görevi yürütecek üyelerin uyarılarına uyulması gerektiğine.

6- Radyo ve televizyonda yapılacak propaganda konuşmaları ve görüntülü propaganda ile ilgili uygulamaya ilişkin ilkelerin, Cumhurbaşkanı adaylarının istekleri ve Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumunun olanakları göz önünde tutulmak üzere ad çekmeden sonra belirlenmesine.

7- Karar örneğinin Cumhurbaşkanı adayları ile Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Başkanlığına, Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne gönderilmesine ve Resmî Gazete'de yayımlanmasına.

30/05/2018 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Başkan
Sadi GÜVEN

Başkanvekili
Erhan ÇİFTÇİ

Üye
Zeki YİĞİT

Üye
Z.Nilgün
HACİMAHMUTOĞLU

Üye
Nakiddin BUĞDAY

Üye
Muharrem AKKAYA

Üye
Cengiz TOPAKTAŞ

Üye
İlhan HANAĞASI

Üye
Yunus AYKIN

Üye
Kürşat HAMURCU

Üye
Faruk KAYMAK